

# Slim afstellen van de radiatoren

Zeker drie kwart van de cv-installaties verbruikt onnodig veel energie, blijkt uit onderzoek van ISSO, het kennisinstituut voor de installatiesector. De oplossing? Het afstellen van de waterdoorvoer in de diverse onderdelen van de cv-installatie.

TEKST GONNIE OUSSOREN FOTOGRAFIE DE BEELDREDACTIE/MARCO DE SWART



**A**ls een woning lekker warm wordt in de wintermaanden, lijkt de cv-installatie goed te functioneren. Toch is dat niet altijd waar. Een installatie die niet goed is afgesteld, verbruikt onnodig veel energie. Voor een optimaal resultaat is het van belang dat het water met precies de goede snelheid door de radiatoren en de ketel stroomt. Stroomt het water te snel, dan krijgen de radiatoren te weinig tijd om warmte aan de ruimte af te geven. Daardoor stroomt er te veel water door het systeem en verwarmt de ketel meer water dan nodig is voor de verwarming van het huis. Stroomt het water te langzaam, dan moet de ketel langer stoken om het water op de juiste temperatuur te krijgen. Om energiezuinig te stoken is het dus van belang dat de waterdoorvoer in de cv-ketel en de radiatoren heel

precies wordt afgesteld. Bijkomend voordeel daarvan is dat de woning dan sneller op temperatuur is. Dit afstellen is zinvol bij zowel oude als nieuwe installaties.

## INREGELVENTIELEN

Het afstellen van de radiatoren moet door een deskundige gebeuren. Deze zorgt er met inregelventielen voor dat de optimale hoeveelheid water door de radiator stroomt als alle radiatoren open staan. De gewenste temperatuur in de diverse kamers speelt daarbij een rol, evenals het energieverbruik van de ketel.

Voor de meest ideale afgifte van warmte is het noodzakelijk dat alle radiatoren van inregelventielen worden voorzien en worden afgesteld. Een cv-installatie die slechts gedeeltelijk is afgesteld, werkt eerder averechts: die verbruikt meer energie. De aanschaf van een nieuwe cv-ketel is een goed moment om de installatie te laten afstellen.

Na het afstellen van de radiatoren moet het hele verwarmingssysteem hierop worden afgestemd. Met de inregelafsluiter zorgt de installateur ervoor dat de juiste hoeveelheid water met de juiste druk door het verwarmingssysteem stroomt. Tot slot moet ook de verwarmingssysteem nog worden afgesteld.

Nadat een installateur de verwarmingsinstallatie heeft afgesteld, is de warmteafgifte in de verschillende ruimtes nog aan te passen door de draaiknoppen op de radiatoren open of dicht te zetten. Maar dat haalt wel de balans uit het systeem en daardoor daalt het rendement. De knop voluit aan zorgt voor de beste

Bij een afgestelde cv-installatie  
hoef je minder  
aan de knoppen te draaien



## ‘ZO’N € 165,- BESPAARD’

Claudia Broekmans uit Barendrecht heeft vorig jaar na de zomer haar radiatoren van haar cv-installatie laten afstellen. “Mijn broer zit in de installatietechniek en wilde kijken of hij mijn huis nog energiezuiniger kon maken. Het is nu ruim een jaar later en op jaarbasis heb ik zo’n € 165,- bespaard op mijn energierekening.”

Ook het comfort is sterk verbeterd, aldus Broekmans.

“Voorheen werd het boven eerder koud als het beneden nog behaaglijk warm was. Nu is de warmte gelijkmatiger verdeeld over het huis.”



doorstroming van het water en daarmee voor een optimale werking van de centrale verwarming. Toch leert de ervaring dat mensen die hun verwarmingssysteem hebben laten afstellen, minder aan de knoppen hoeven te draaien, omdat de gewenste temperatuur in de ruimte sneller is bereikt.

### ONBALANS

CV Tuning is een bedrijf dat is gespecialiseerd in het afstellen van cv-installaties. Een van de medewerkers van het Nijmeegse bedrijf, Joep van de Ven, geeft ook trainingen en workshops aan verwarmingsinstallateurs. Hij constateert dat de belangstelling onder zijn vakgenoten voor het afstellen van de radiatoren, toeneemt. En dat is volgens hem weer een gevolg van de opkomst van de lagetemperatuurverwarming, zoals wand- en muurverwarming. Bij deze systemen leidt een onbalans nog sneller tot klachten. Toch bespeurt hij bij installateurs ook nog wel wat weerstand. "Afstellen van de cv-installatie moet natuurlijk wél worden betaald. Als de installateur de kosten hiervoor opneemt in zijn offerte, wordt de installatie duurder en daardoor raakt hij mogelijk klanten kwijt."

Tegenwoordig wordt bij het ontwerp van het verwarmingssysteem in nieuwbouwwoningen uitgegaan van een afgestelde installatie, aldus Van de Ven. Maar het is de vraag of dit in de praktijk ook gebeurt. Voor bestaande bouw zou er volgens hem een warmtekeurmerk moeten komen voor afgestelde cv-installaties. Daarnaast zou de overheid cursussen voor het afstellen van cv-installaties moeten stimuleren. "Dat is nuttig, want het leidt in woningen tot een 10% lagere energierekening." ←

### KOSTEN EN BATENOVERZICHT:

Kosten inregelventielen: circa € 25,- per stuk

Kosten thermostaatkranen: circa € 15,- per stuk

Kosten inregelafsluiter: circa € 50,-

Installatiekosten (totaal): circa € 500,- (afhankelijk van de grootte van de verwarmingsinstallatie)

Terugverdientijd: circa 5 à 7 jaar (uitgaande van een gemiddeld woonhuis met gasverbruik van 1.560 m<sup>3</sup>/jaar)

Gemiddelde besparing op energierekening jaarlijks: tot € 75,-

(BRON: MILIEU CENTRAAL)

### VERWARMINGBESPARINGTIPS:

- Plaats geen meubels of gordijnen vlak voor een radiator. Een radiator heeft ruimte nodig om zijn warmte de ruimte in te stralen.
- Maak gebruik van een klokthermostaat, die regelt de verwarming op vooraf ingestelde tijdstippen.
- Zet de verwarming een graadje lager. Dat bespaart 7% op de energierekening.
- Laat de ketel minstens één keer per twee jaar goed nakijken. Een slecht onderhouden cv-ketel verbruikt onnodig veel energie.
- Ontlucht radiatoren regelmatig. Lucht in de leidingen is niet bevorderlijk voor de werking van een radiator.

### MEER INFORMATIE

Voor vragen over energiebesparing kunt u terecht bij het Informatie & Adviescentrum van Vereniging Eigen Huis: (033) 450 77 50 (werkdagen 8.30 tot 16.30 uur). In de maand november ook bereikbaar op werkdagen van 16.30 tot 18.00 uur en zaterdag tussen 9.30 tot 18.00 uur. Ook voor niet-leden.

### KORTING BIJ CV-ONDERHOUD

Vereniging Eigen Huis heeft bij Feenstra Warmte Totaal Zorg 10% korting op een servicecontract voor de cv-ketel bedongen. Ook krijgen leden korting bij aanschaf van een nieuwe ketel. Feenstra regelt bij montage dat de cv-installatie wordt ingeregeld: [www.eigenhuis.nl/cvonderhoud](http://www.eigenhuis.nl/cvonderhoud)

### ALTIJD INREGELEN

Vereniging Eigen Huis vindt dat het inregelen van de cv-installatie een standaardprocedure moet worden door installateurs, ondanks de extra kosten. Er valt dan namelijk veel energie te besparen met een relatief snelle terugverdientijd.